



# Fransa'nın seçim sonrası iklimi Türkiye'yi olumlu etkileyecek



**Sema Gençay Çapanoğlu**  
İktisadi Kalkınma Vakfı (IKV)  
Kıdemli Uzmanı

7 Mayıs 2017 tarihinde Fransa'da gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda, En Marche! (Yürüyüş) Hareketi lideri Emmanuel Macron'un rakibi Ulusal Cephe (Front National) lideri Marine Le Pen'e karşı galip gelmişti. Macron'un cumhurbaşkanı seçilmesi başta Fransa'ya olmak üzere Fransa-AB ilişkilerine olduğu kadar Türkiye-AB ilişkilerini de etkileyecek. Ama nasıl?

Macron Elysée Sarayı'nın yeni Cumhurbaşkanı Macron, Fransa'nın en genç cumhurbaşkanı ve En Marche! Hareketi'nin lideri olarak, vadettiklerini gerçekleştirebilecek mi? Fransa'nın sağ ve sol partilerinin alışlagelmiş ve başarıya ulaşamamış politikalarına karşı neler ortaya koyacak ve bunları ne oranda başara-bilecek? Fransa'nın bu yeni döneminde akıllara bu sorular geliyor. Ama açık olan şu ki Macron, rakibi Marine Le Pen'in aşırı sağcı, AB ve göçmen karşıtı söylemlerinin tam aksine ülkeyi yeniden birleştirme sözü veren, ortak değerleri ve Avrupa bütünleşmesini savunan bir söylem ortaya koydu ve seçildikten sonra da bu değerlere vurgu yaptı. Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılma yönünde oy kullanması ve son dönemde Avrupa genelinde aşırı sağ akımların hız kazanması nedeniyle AB bütünleşmesinde azalan motivasyonu Macron liderliğindeki Fransa'nın güçlendirebileceği umutları doğuyor. Kuşkusuz, AB bütünleşmesini destekleyen bir politika, Türkiye'yi ve diğer aday ülkeleri de olumlu etkileyecektir. AB'de bütünleşmenin arttığı dönemlerde genişlemenin de hız kazandığını gözlemliyoruz.

## MACRON, BÜTÜNLEŞTİRİCİ VE TOPARLAYICI BİR TUTUM SERGİLİYOR

Fransa'nın yeni cumhurbaşkanının kariyerine baktığımızda ekonomi alanında ve siyasette hızlı bir ilerleme kaydetmiş olduğunu görüyoruz. 2004-2008 yıllarında Fransa Ekonomi Bakanlığı'nda maliye müfettişi olarak göreve başlayan Macron, Fransa siyasetinin arka planında önemli rol oynayan, devlete ve hükümetlere

danışmanlık yapan ekonomist ve yazar Jacques Attali ile de çalıştı ve Fransa'nın ekonomik büyümesini güçlendirmeyi amaçlayan komisyonun yardımcı rapor-törü oldu. 2008'de, devletteki görevinden ayrılarak Rothschild&Cie grubunda ticari bankacılık görevine geçti. 2012 cumhurbaşkanlığı seçimleriyle Macron, önce Cumhurbaşkanı François Hollande'ın danışmanlığı daha sonra da cumhurbaşkanı genel sekreter yardımcılığı görevini üstlendi. Hollande'ın güvenini kazanan Macron, ekonomi, sanayi ve dijital ekonomi bakanı olarak görevlendirildi. Bundan tam bir yıl önce, 2016'nın nisan ayında En Marche! Hareketi'ni kuran Macron, aynı yıl ağustos ayında da Ekonomi Bakan-lığından istifa ederek cumhurbaşkanlığı seçimleri için bağımsız adaylığını ilan etti.

Ekonomi alanında bilgisini ve tecrübesini politik alanda da ünlü politikacılarla çalışarak desteleyen ve güçlendiren Macron, seçtiği yolda hızla ilerleyen, lider ve bildiğinden şaşmayan bir imaj çiziyor. Mevcut politikalarla uyşamayarak En Marche! Hareketi'ni başlatan Macron, bu hareketle ne sağcı ne de solcu olan orta bir çizgi çizerek, hem iş dünyasının hem de farklı eğilimlerdeki siyasilere desteğini aldı. Bütünleştirici ve toparlayıcı bir tutum sergileyen Macron, tüm Avrupa başkentlerini gezerek bütçe, çevre, sanayi ve göç krizi konularına çare bulmayı hedefliyor.

## ALMANYA-FRANSA İŞ BİRLİĞİ BREXİT İLE SARSILAN DENGEYİ DÜZELTEBİLİR

14 Mayıs'ta gerçekleşen yemin töreniyle görevi eski cumhurbaşkanı François Hollande'dan devralan Macron, iddialı bir konuşma yaparak ülkesinin özgürlük ve dayanışma için sesi çıkan, güçlü bir Fransa olarak yeniden kendine güvenmesini sağlayacağını ve ülkenin "Rönesans" ile yeniden doğuşun eşliğinde olduğunu söyledi.

"Daha verimli, demokratik ve politik bir Avrupa'ya ihtiyacımız var" söylemini ortaya koyan Macron, görevde kaldığı sürece AB'yi reforme etme ve "yeniden



başlatma" sözünü verdi. Cumhurbaşkanlığı koltuğunu devralır almaz ilk ziyaretini Almanya'ya yapan Macron, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile görüştü. AB'nin önde gelen iki ülkesinin AB için güçlerini birleştirmeleri, güçlü bir Fransa ve güçlü bir AB için güçlü bir Fransa -Almanya iş birliği hedefi iki liderin de üzerinde odaklandığı ana konu oldu. Merkel Macron'un görüşlerini paylaşarak, Almanya'nın çıkarlarının Fransa'nın çıkarlarına yakından bağlı olduğunu, Avrupa'nın iyi durumda olduğu takdirde Almanya'nın da iyi durumda olacağını, benzer şekilde Fransa'nın güçlü olmasının Avrupa'yı olumlu yönde etkileyeceğini vurgulaması Almanya-Fransa ittifakının ana fikrini ortaya koyuyordu. Merkel ve Macron, AB bütünleşmesinin derinleştirilmesi için orta vadede bir yol haritası çizilmesi üzerinde uzlaştılar. Böylece AB'nin kurucu antlaşmalarında da değişiklik yapılması da söz konusu olabilecek. Fransa-Almanya iş birliğinin ve Brexit ile sarsılan Avrupa projesinin canlandırılmasını bekleniyor.

#### **FRANSA-TÜRKİYE İLİŞKİLERİNDE CANLANMA BEKLENİYOR**

Daha fazla güçlenen bir Fransa ve AB, Türkiye'nin Fransa ve AB ile ilişkilerini olumlu yönde etkileyecektir. Esasen eski Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy döneminde iki ülke arasında bozulan ilişkiler, Cumhurbaşkanı François Hollande döneminde tekrar canlanma ve gelişme gösterdi ve Sarkozy döneminde Fransa'nın bloke ettiği müzakere fasıllardaki blokajın kaldırılması mümkün oldu. Sarkozy'nin üyelikle doğrudan ilişkili olduğu gerekçesiyle Fransa tarafından bloke edilen fasıllar arasında bulunan Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu, Ekonomik ve Parasal Politika ile Mali ve Bütçesel Hükümler fasılları, Hollande döneminde müzakerelere açıldı. 5-6 Temmuz 2012 tarihlerinde Paris'e resmi bir ziyaret gerçekleştiren Cumhurbaşkanı Re-

cep Tayyip Erdoğan, ziyaret vesilesiyle Fransa Dışişleri Bakanı Laurent Fabius ile yaptığı görüşmenin ardından düzenlenen basın toplantısında, Fransa'ya uygulanan tedbirlerin fiilen yürürlükten kaldırıldığını kamuoyuna açıkladı.

2014 yılında ise Fransa Cumhurbaşkanı Hollande'ın Türkiye'ye gerçekleştirdiği resmi ziyaret, bir Fransa cumhurbaşkanının ülkemize 22 yıl aradan sonra bu düzeyde gerçekleştirdiği ilk devlet ziyareti olarak tarihe geçti. Cumhurbaşkanı Hollande'a geniş bir heyetin eşlik etmesinin yanı sıra, yaklaşık 50 Fransız iş adamının katılması da dikkat çekti. Ziyaret vesilesiyle, enerji, ulaştırma, gümrük, tarım ve kredi kolaylığı gibi çeşitli alanlarda toplam 13 anlaşma taraflarca imzalandı. Ayrıca iki ülkenin Dışişleri Bakanları tarafından imzalanan "İşbirliği için Stratejik Çerçeve Oluşturulmasına Dair Ortak Siyasi Bildiri" ile beraber ilişkiler, yeni bir kurumsal çerçeve kazandı. 10 Ekim 2014 tarihinde ise dışişleri bakanları tarafından, anılan Ortak Bildiri'nin uygulanmasına yönelik 2014-2016 Eylem Planı imzalandı. Bu gelişmelerle birlikte ikili ilişkilerin ilerlemesinde önemli bir mesafe kat edildi. 31 Ekim 2014 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Fransa'ya gerçekleştirdiği çalışma ziyaretiyle beraber, ikili ilişkilerde kazanılan yeni ivme ve canlanma taraflarca bir nevi teyit edildi.

#### **DIŞ TİCARET POLİTİKASINDA TÜRKİYE ÖNCELİĞİ**

Fransa-Türkiye ekonomik ilişkileri, geçmişten günümüze olumlu ve gelişen bir seyir izliyor. 2016 yılı verilerine göre, Türkiye-Fransa arasında 13.4 milyar dolar ticaret hacmi bulunuyor. Türkiye'nin Fransa'ya ihracatı 6 milyar dolara ulaşırken, ithalat ise 7.3 milyar dolar düzeyinde. 2014 yılı itibarıyla, AB üye ülkeleri arasında Fransa, Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı dördüncü ülke konumunda. Hâlihazırda Türkiye'nin Fransa'ya ihraç ettiği ürünlerin başında, giyim eşyası, elektrikli makine ve cihaz-

lar, sebze ve meyve, tekstil ürünleri ve karayolu taşıtları geliyor. Türkiye'nin Fransa'dan en çok ithal ettiği ürünler arasında ise başta kara ulaşım araçları olmak üzere, makine ve cihazlar, demir ve çelik yer alıyor. Türkiye'de başta otomotiv olmak üzere Fransız şirketlerinin yatırımları ve sigortacılık ile finans sektöründe Fransız şirketlerinin ağırlığı da göz önünde bulundurulduğunda Fransa ile ekonomik ilişkilerimizin, bu ülke ile daha da canlanacağı ümit edilen ilişkilere olumlu yansımaları bekleniyor.

Macron, Türkiye'nin AB üyelik süreci ile ilgili yaptığı açıklamada, Türkiye'nin AB üyelik şartlarını net bir şekilde karşılamadığını ve son gelişmeler ekseninde olumlu bir ilerlemenin yaşanmadığını iddia etmiş, ancak Avrupa'nın Türkiye'ye kapıları kapatmaması gerektiğini savunmuştu.

Fransız gözlemciler, Avrupa'da siyasi ve ekonomik birliğin güçlenmesinden yana olan Macron'un Avrupa'nın demokratik değerlerine verdiği önemin, izleyeceği dış politika açısından Türkiye ile ilişkilerinde de öncelikli bir boyut katacağını düşünüyor. Emmanuel Macron seçim kampanyası döneminde de Türkiye'ye ilişkin bu konulara vurgu yapmıştı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Macron'un Brüksel'de 25 Mayıs 2017 tarihinde NATO Zirvesi'nde gerçekleşen görüşmesinin yeni dönemde Fransa'nın Türkiye ile siyasi ilişkilerinin başlangıcı niteliğinde olacağı ve bundan sonra Türkiye-Fransa ilişkilerine olumlu etki edeceği tahmin ediliyor.

İki lider, ılımlı bir atmosferde geçen görüşmelerinde, Türkiye-Fransa ilişkilerinin daha da güçlendirilmesi konusunda kararlılıklarını belirttiler ve Türkiye-AB ilişkilerine yeniden ivme kazandırılması gerektiğine de dikkati çektiler. Görüşmede siyasi ve ekonomik ilişkiler ele alınırken savunma sanayinde iş birliği ve karşılıklı ticaret hacminin 20 milyar avroya yükseltmesi konusunda mutabık kalınması da gelecekteki güçlü ilişkilerin sinyallerini veriyor.